

запам'ятовування правових норм допомагає студентам розвивати критичне мислення – навичку, яку вони використовуватимуть під час навчання і надалі;

➤ нарешті, клінічна освіта дає студентам можливість познайомитись з тим видом юридичної практики, якою вони хотіли б займатись в майбутньому, або на етапі навчання поставити навіть питання, чи вони взагалі хочуть бути юристами, що дозволить їм відкоригувати належним чином їхнє навчання. Під час навчання в умовах юридичної клініки вони відкривають свої сильні та слабкі сторони ще до закінчення навчання. Завдяки такому навчанню студенти мають змогу працювати зі своїми викладачами для трансформації своїх недоліків у переваги.

Литвин І.Ю.

курсант 2 курсу ФПФПМГБ

Науковий керівник: Тригубенко Г.В.

доцент кафедри конституційного

та міжнародного права НАВС

кандидат юридичних наук

НАСИЛЬСТВО В СІМ'І: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Насильство в сім'ї є однією з найбільш гострих і розповсюджених соціальних проблем. Відсутність чітких визначень, вичерпної інформації про масштаби і причини застосування сили, шляхи подолання проблеми створюють перешкоди для зусиль, спрямованих на боротьбу з цим явищем. У багатьох країнах фахівці з юриспруденції вважають, що домашнє насильство займає одне з перших місць серед тих видів злочинності, відомості про які рідко доходять до правоохоронних органів. Вперше на світовому рівні проблема сімейного насильства була висвітлена та актуалізована завдяки активним спільним діям міжнародного руху на захист прав жінок, оскільки саме жінки становили найбільш уразливу та незахищену групу, що страждала від насильницьких дій з боку членів своєї родини.

Насильство в сім'ї - будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії завдають йому моральної шкоди, шкоди його фізичному чи психічному здоров'ю. Відповідно до Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» насильство буває фізичним, сексуальним, психологічним чи економічним. Насильство в сім'ї може бути вчинено тільки членом сім'ї.

Жертва насильства в сім'ї – член сім'ї, який постраждав від фізичного, сексуального, психологічного чи економічного насильства з боку іншого члена сім'ї. Жертвою насильства є будь-який член сім'ї, якому діями іншого члена цієї сім'ї спричинена матеріальна або нематеріальна шкода, тобто

порушені його конституційні права і свободи. Члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі; проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою; їхні діти; особи, які перебувають під опікою чи піклуванням; є родичами прямої або непрямої лінії споріднення за умови спільного проживання.

Серед причин, що призводять до прояву насильства в сім'ї виділяють: соціальні (напруження, конфлікти, насильство в суспільстві); економічні (матеріальні нестатки, відсутність гідних умов життя поряд із відсутністю умов для працевлаштування, економічна залежність, безробіття); психологічні (стереотипи поведінки); педагогічні (відсутність культури поведінки); соціально-педагогічні (відсутність усвідомленого батьківства, сімейних цінностей у суспільстві, позитивної моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, сімейного виховання на основі прав дитини); правові (ставлення до насильства як до внутрішньосімейної проблеми); політичні (прихильність до гендерних стереотипів, недостатній пріоритет проблем сім'ї та гендерної рівності); соціально-медичні (відсутність репродуктивної культури у населення, відповідального батьківства, алкоголізм, агресія тощо); фізіологічні та медичні (прийом збуджувальних ліків, хвороби нервової системи тощо).

Основою національного законодавства України у сфері попередження та протидії насильству в сім'ї виступають міжнародні стандарти подолання домашнього насильства, які вимагають від правоохоронних органів та інших уповноважених осіб свідомого розуміння того, що домашнє насильство є грубим порушенням прав людини.

На сьогоднішній день основним напрямком діяльності держави щодо подолання насильства в сім'ї є його попередження, що передбачає вжиття комплексу загальносоціальних і спеціальних заходів з метою: усунення причин і умов, які призводять до насильства в сім'ї, обмеження його поширеності; припинення такого насильства, надання соціальної підтримки жертвам насильства в сім'ї і забезпечення їхньої безпеки; зменшення негативного впливу насильства, яке має місце в сім'ї, на нормальний розвиток дітей; притягнення винних у вчиненні насильства в сім'ї до відповідальності, соціально-психологічна і медична корекція і підготовка до повернення в сім'ю; контроль за поведінкою осіб, які реально можуть учинити в сім'ї насильство, і осіб, визнаних винними в сімейному насильстві.

Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» та інші нормативні акти України визначили систему органів та установ, на які покладено здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї. Важливу роль в цій системі відведено органам внутрішніх справ. Їх діяльність з попередження насильства в сім'ї, обов'язкове і своєчасне реагування на всі факти прояву сімейного насильства, проведення їх ефективного розслідування суттєво впливає на процес боротьби з сімейним насильством.

Незважаючи на певні позитивні зрушення у розв'язанні проблеми насильства в Україні, механізм правового та соціального захисту потерпілих від насильства залишається недосконалим: деякі положення нормативно-

правових актів мають декларативний характер, не вистачає відповідних закладів для надання допомоги потерпілим та спеціально підготовлених фахівців у сфері запобігання насильству, неефективною є система раннього виявлення випадків насильства в сім'ї, недостатньо ефективною є система санкцій, що застосовуються щодо осіб, які вчиняють сімейне насильство. Вирішення зазначених проблем сприятиме подолання даного негативного явища.

Туркін А.М.

курсанта 2 курсу ФПФПВВ

ННІПФПМГБВВ НАВС

Науковий керівник: к.ю.н.,

доцент Силенко Л.М.

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПРАВ, ЩО ВИНИКАЮТЬ ІЗ ЖИТЛОВИХ ВІДНОСИН

Діяльність судів загальної юрисдикції відіграє помітну роль у системі юридичних заходів захисту прав і законних інтересів суб'єктів житлових правовідносин. Пов'язано це передусім із тим, що судовий захист суб'єктивних прав фізичних та юридичних осіб є найбільш ефективним. Судовий захист житлових прав осіб застосовується при вирішенні житлових спорів, коли такий порядок прямо передбачений законом (ст. 108 Житлового кодексу УРСР) або коли всі інші засоби захисту не принесли позитивного результату.

Враховуючи, що судовий захист житлових прав є найбільш дієвим в порівнянні із іншими способами захисту житлових прав, до судів надходить чимала кількість цивільних справ, що виникають із житлових спорів.

Аналіз судової практики свідчить про надходження на розгляд судів позовів про визнання особи такою, що втратила право на користування жилим приміщенням; про виселення; про вселення; про встановлення порядку користування жилим приміщенням; про визнання ордеру недійсним; про зміну договору найму жилого приміщення на вимогу члена сім'ї наймача; про втрату права на жилу площу наймачами і членами їхніх сімей, що вибули на інше місце проживання; про розірвання договору найму й виселення наймачів з будинків і квартир, що належать громадянам на праві приватної власності тощо.

При вирішенні цивільних справ, що виникають із житлових відносин судам необхідно з'ясувати:

- підвідомчість та підсудність справи;
- яке саме застосовувати законодавство при розгляді справи (житлове чи цивільне законодавство);
- належність сторін та коло осіб, які повинні брати участь у справі.